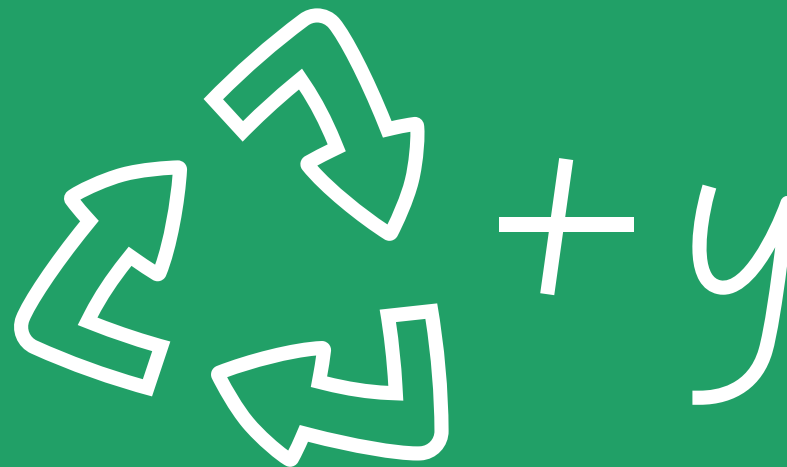

Školské EKO projekty

Prečo:

- Scitlivenie detí v oblasti environmentálnej výchovy.
- Ekologické témy vieme využiť aj na iných predmetoch.
- Deti pochopia, že životné prostredie nie je len vecou ekológov a prírodovedcov.
- Možnosť spoločne riešiť problémy, ktoré sa detí bezprostredne týkajú a deti na ne majú dosah. Výchova k aktívnemu občianstvu
- Možnosť pozitívne motivovať deti k záujmu o tému ochrany životného prostredia.
- Podpora tímovej spolupráce.

Projekty:

Každý projekt prezentujte deťom ako problém, ktorý budete spoločne riešiť. Pomáhajte im hľadať informácie o téme a klásť si správne otázky. Diskutujte o možných riešeniach a postupoch. Dajte im priestor učiť sa na vlastných chybách, prehodnotiť úspechy a neúspechy a hľadať priestor na vylepšenie.

Pri projektoch čo najviac používajte poznatky z iných predmetov a spätne ich využijete na motiváciu tam, kde deti potrebujú vidieť praktický zmysel učiva. Ak projekt využijete počas vyučovania (nie klubu), môžete s ním začať pracovať na Biológii a na najbližšej hodine Matematiky prepočítat konštrukčné prvky a potrebný materiál, objemy, plochy, vyčíslit' plánované zmeny a podobne. Na Fyzike preberte vlastnosti materiálov a na Výtvarnej výchove pokračujte tvorivou časťou projektu alebo výrobou plagátov a kreslením komixov.

Práca na projektoch je výborným priestorom na spoluprácu, ktorá je nevyhnutná pri veľkých ekologických projektoch. Aby boli úspešné, musia sa na spoločnom postupe dohodnúť tímy

vedcov, pozorovateľov, analytikov, inžinierov, ekonómov, právnikov, umelcov, marketérov a ďalších. Pomôžte deťom pri rozdeľovaní úloh a využívaní ich silných stránok. Naučte ich slušne diskutovať, navzájom sa počúvať, robiť kompromisy a dávať si spätnú väzbu.

Vypracujte spoločne plán postupu. Hlavne pri projektoch, ktoré trvajú dlhšie (niekoľko dní alebo týždňov) postup a priebeh zaznamenávajú na viditeľnom mieste. Napríklad na stenu alebo na nástenku tak, aby deti videli, ako projekt postupuje a mohli sledovať merania a zápisy. Využívajte aj fotografie, hlavne ak sledujete pomalšie procesy ako rast rastlín, rozklad kompostu a pod..

Súčasťou každého projektu by mala byť aj prezentácia formou plagátu alebo článku v školskom časopise. Bude slúžiť na prezentáciu aktivít vašej triedy a na motiváciu pre ostatných. Zároveň vašim žiakom pomôže v rozvoji prezentačných zručností, sebareflexie, ale aj v hľadaní širších súvislostí a v schopnosti prehodnotiť postupy a plánovať ďalšie kroky. Na plagáty napíšte, čo ste urobili, ako ste pomohli, čo ste sa naučili (aj zábavné veci - tie si spolužiaci zapamätajú najviac), kto všetko a ako sa zapojil a čo plánujete robiť ďalej. Nezapudnite na obrázky a fotografie.

EKO superhrdinovia:

Školskí Eko Superhrdinovia sú ukážkou možnosti využitia rolovej hry na posilnenie motivácie žiakov najmä nižších ročníkov. Zápisník Eko Superhrdinu je zároveň záznamom individuálneho osobného rastu žiaka vo forme, ktorej rozumejú aj deti. Verziu projektu pre deti a rodičov nájdete [vo forme PDF tu](#).

Postavte žiakov do úlohy hrdinov - záchrancov planéty. Na jej záchranu budú potrebovať špeciálne schopnosti. Podporte deti v tom, by využívali svoje talenty - niekto krajšie kreslí, alebo je remeselne zručný. Niekto je lepší v matematike, v prírodných vedách, v písaní slohu, alebo vie presvedčiť celú školu, aby sa pridala k vašim projektom. Je to výborná príležitosť ukázať deťom, že každý talent sa počíta a že každý školský predmet môže nájsť zmysluplné uplatnenie v oblasti ekológie. Ochrana životného prostredia totiž nepotrebuje len budúcich ekológov, ktorých zaujíma Prírodopis a Zemepis, ale aj matematikov, filmárov,

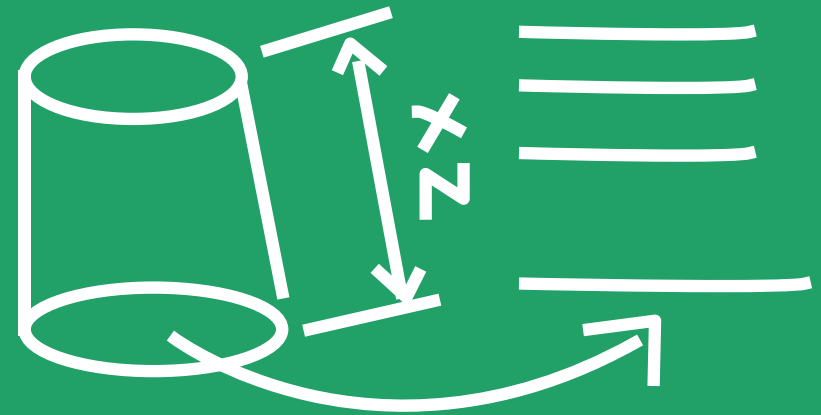
právníkov, programátorov, atď..

Každému žiakovi založte zápisník alebo denník superhrdinu. Budete potrebovať čistý nelinajkový zošit. Na ľavú časť prvej dvojstrany si každé dieťa nakreslí svoje Superhrdinské EKO alterego a zapíše svoje super-meno. Na ďalšiu stranu si napíše svoje superschopnosti. Podporte deti vo vymýšľaní vtipných a fantastických názvov. Popis toho, ako sa superschopnosti prejavujú, by už mal byť podrobný a realistický. Mali by to byť veci, ktoré deti reálne dokážu. (Napríklad: “nájde, stlačí a vytriedi každú PET fľašu v dosahu 5 metrov”.) V rolovej hre sú popisy schopností hravou formou predsavzatí. Superschopnosti sa môžu týkať akejkoľvek zručnosti a aktivity, ktorá pomáha životnému prostrediu, hoci aj okrajovo. Pri ich výbere s deťmi diskutujte. Inšpiráciu možno nájdete aj na www.garbagegobblers v sekcii [Recyklovať nestačí](#).

V denníkovej časti zápisníka si deti môžu zapisovať, ako sa im darí svoje supchopnosti využiť, v čom sa zlepšili, čo sa naučili, ale aj to, čo ich trápi a čo by chceli vo svojom okolí zmeniť k lepšiemu. Pravidelným skupinovým čítaním zápisov pomáhajte deťom so spätnou väzbou a vymýšľajte nové výzvy a projekty. Podporujte deti v tom, aby aj v denníku využívali tú formu vyjadrenia, ktorá je im najbližšia. Môžu písať reportáž, básničky, alebo kresliť obrázky, či superhrdinský komix.

Prvky gamifikácie:

Rolovú hru na superhrdinov môžete hlavne pri mladších deťoch využiť ako prostriedok na upriamenie pozornosti na rozvoj vybraných zručností žiakov a na posilnenie vzorcov správania spojených danou rolou. Identifikáciu s rolou superhrdinu môžete posilniť aj tým, že si vytvoríte kostýmy (napr. vo forme pomalovaných tričiek), alebo odznaky, ktoré môžu deti nosiť aj v bežné dni. Vo vyšších ročníkoch môžete pracovať s rolami ako EKO inžinier, EKO reportér, EKO matematicka, EKO umelec, EKO srdce projektov, EKO pozorovateľ a pod., podľa toho, aké úlohy na projektoch deti plnia.

Zdokonaľovanie zručností, schopností a návykov môžete podporiť použitím pečiatok, vyrobených odznakov alebo diplomov. Ich získavanie by však nemalo byť hlavným motivátorom a cieľom aktivít, ale nástrojom na posilnenie vnútornej motivácie a uznaním momentu rastu. Preto ich deťom dávajte len za významný posun a aktivitu. Vždy im jasne komunikujte, prečo ste ich odmenili a zaujímajte sa o to, čo sú dôležité výzvy z ich pohľadu. Výzvy a ich plnenie môžu byť súčasťou zápisníka EKO Superhrdinu, aby si ich deti mohli vizualizovať.

Odmeňovanie spojte so skupinovou diskusiou o hodnotách. Rozprávajte sa s deťmi o tom, čo sú veci, ktoré by mali byť samozrejmosťou a ktoré aktivity spojené s ochranou životného prostredia pre ne predstavujú výzvu. Čo by chceli dosiahnúť a akú pomoc a podporu potrebujú. Čo všetko si zaslúži uznanie vo všeobecnosti, ale aj u jednotlivých spolužiakov v triede. Spoločne vytvorte odznaky a diplomy, ktoré budú po ukončení projektov alebo splnení výziev získavať.

Diplomy, plagáty, články a verejné prezentácie projektov využite ako motiváciu žiakov k ďalšiemu vzdelávaniu a k budúcemu občianskemu aktivizmu. Podporujte ich v pozitívnom nastavení, že majú dosah na riešenie problémov, ktoré sa ich bezprostredne týkajú. Motivujte ich, aby sa ďalej snažili zlepšovať životné prostredie aj pre iných ľudí a živočíchy.

Dalšie tipy na diskusie a aktivity s deťmi nájdete aj na stránke <http://garbagegobblers.sk/recyklovat-nestaci/index.html> a v sekcii Pre učiteľov <http://garbagegobblers.sk/pre-ucitelov/index.html> .